

Dol pri Ljubljani, 12. 6. 2026

Zadeva: Obvestilo za javnost

6. Slovenski podeželski parlament v Ilirski Bistrici odprl razpravo o prihodnosti slovenskega podeželja

V Ilirski Bistrici je med 11. in 12. junijem potekal **6. Slovenski podeželski parlament**, osrednji nacionalni dogodek, namenjen razpravi o prihodnosti slovenskega podeželja. Dogodek je povezal prebivalce podeželja, strokovnjake, raziskovalce, predstavnike institucij, oblikovalce politik, odločevalce ter druge deležnike, ki soustvarjajo razvoj podeželskih območij.

Slovenski podeželski parlament je pomemben prostor odprtega dialoga, izmenjave izkušenj in oblikovanja predlogov za nadaljnji razvoj podeželja. Zasnovan je kot interaktiven in vključujoč dogodek, ki temelji na načelih participativne demokracije. Njegov namen ni formalno odločanje, temveč soustvarjanje razprav, pobud in zaključkov, ki lahko prispevajo k boljšim rešitvam za podeželske skupnosti.

Osrednji poudarek letošnjega dogodka je bil namenjen ključnim razvojnim izzivom slovenskega podeželja, ki jih je preko 500 udeležencev izbralo na izhodiščnih devetih regijskih srečanjih konec leta 2025. V preteklih dveh dneh je bilo vzporedno izvedenih osem forumov na tematike: **turizem na podeželju, stanovanjska problematika na podeželju, storitve na podeželju in samooskrba s hrano na podeželju**. V vseh tematikah so se prepletale horizontalne vsebine vezane na mlade na podeželju in konflikti na podeželju. Kakovostno razpravo okoli 300 udeležencev je zagotovila strokovna, institucionalna in regijska zastopanost udeležencev.

Udeleženci foruma o stanovanjski problematiki so izpostavili potrebo po razvoju alternativnih oblik bivanja na podeželju, zlasti sobivanja za starejše, ter poudarili pomembnost finančnih mehanizmov za pomoč pri prenovi in aktivaciji praznih stanovanj. Opozorili so na nujnost spremembe miselnosti in vrednot, ki tradicionalno dajejo prednost lastništvu nepremičnin, kot ključen korak za reševanje stanovanjskih izzivov. Iz razprave o novih stanovanjskih kapacitetah na podeželju so udeleženci kot ključne ukrepe izbrali naslednje vsebine: javna gradnja - krepitev vloge stanovanjskih skladov pri zagotavljanju javnih in neprofitnih najemnih stanovanj v manjših občinah; mladi in mlade družine - uvedbo celovitih finančnih spodbud za mlade družine; zemljišča - aktivno občinsko upravljanje in komunalno opremljanje zemljišč za gradnjo. Predvsem pa so si udeleženci zaželeli še več razprav in izmenjav, da bo na podeželju našel svoj prostor vsak, ki si ga želi soustvarjati in ohranjati naše podeželske skupnosti žive.

Na forumu o storitvah na podeželju so se strinjali, da storitve na podeželju niso strošek ampak naložba v ljudi in v to, da kraji na podeželju ostanejo živi. Udeleženci so med vsemi ukrepi najvišje ocenili povezovanje in sodelovanje deležnikov – občin, lokalnih akcijskih skupin, društev, šol in podjetnikov – kar potrjuje, da učinkovite rešitve nastajajo v partnerstvu in medsektorskem sodelovanju, ne znotraj posameznih sektorjev. Posebej so izpostavili pomen medgeneracijskega sobivanja: rešitve, ki so privlačne za mlade in mlade družine, lahko hkrati zagotavljajo kakovostno življenje starejšim – od skupnostnih prostorov in prostovoljstva do socialne oskrbe v domačem okolju. Odločevalce zato pozivajo k trem sistemskim premikom: prenosu uspešnih projektnih praks v stabilne modele financiranja, vzpostavitvi nacionalnih standardov za zagotavljanje storitev splošnega pomena ter

sistematičnemu vključevanju potreb ranljivih skupin v njihovo načrtovanje. Storitve, ki neposredno vplivajo na kakovost življenja vseh generacij, morajo nastajati skupaj s prebivalci podeželja – tudi z mladimi, ki so pomemben vir idej, inovacij in razvojnih rešitev.

Udeleženci foruma o turizmu o podeželju so se strinjali, da ima turizem zelo multiplikativne učinke, potrebno pa je povezovanje med deležniki. Turistični ponudniki nekega območja bi morali na razpisih nastopati skupno, občine pa morajo razpisovati sredstva tudi za vsebine izven urejanja osnovne infrastrukture. Na področju turizma je močno opazen manjko ustreznega kadra, zato je nujno, da mlade ljudi izobrazimo za turistične poklice, da bodo z veseljem prevzemali vlogo natakarjev, kuharjev, animatorjev, vodičev ... Mladi so poudarili močan pomen osebnega oz. družinskega izročila in neposrednega okolja, ki razvija željo po tem, da se mladi vključujejo v turizem.

Na forumu o samooskrbi s hrano na podeželju so se zavzeli za izboljšanje pogojev za pridelavo hrane, da zagotovimo prehransko suverenost Slovenije. Prehranska suverenost temelji na ohranjanju proizvodnega potenciala slovenskega kmetijstva, varovanju kmetijskih zemljišč in ustvarjanju pogojev za generacijsko obnovo. Poleg same pridelave hrane pa je za prehransko suverenost ključna tudi organizacija lokalnih prehranskih verig.

Forumom je sledil vsebinski sklop z naslovom **Evropsko podeželje temelji na lokalnih skupnostih**. Izvedena je bila okrogla miza o pozitivnih učinkih programa LEADER/CLLD na razvoj podeželja v kateri so sodelovali Marjeta Jerič, Andreja Budimir, Primož Kroflič, dr. Andrej Udovč, Željko Savič in Anita Selicka. Hkrati je potekala predstavitev pobude Rural Pact kot skupnosti za sodelovanje med deležniki podeželja.

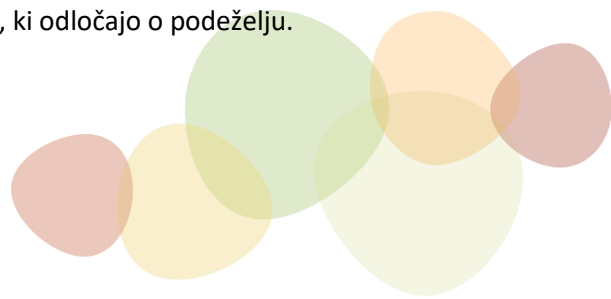
Večerni del dogodka je zaključila slovesna podelitev nagrade za **Najuspešnejše podeželsko območje Slovenije 2026**. V izboru so sodelovale podeželske skupnosti: Pliskovica, KS Sorica, KS Starošince in Črna na Koroškem. Vse našete skupnosti s svojimi pristopi, povezanostjo krajanov in razvojnimi pobudami pomembno prispevajo h kakovosti življenja na podeželju, ocenjevalno komisijo pa je najbolj prepričala Črna na Koroškem.

V petek, 12. 6. 2026, je potekal **plenarni del parlamenta**. Udeleženci so prisluhnili domačim in tujim strokovnjakom s področja razvoja podeželja. Program je vključeval uvodne nagovore deležnikov na podeželju ter video nagovor predsednice države dr. Nataše Pirc Musar. Minister za kmetijstvo Janez Cigler Kralj je izpostavil, da je podeželje naš biser, predsednica države pa, da je Slovenija močna takrat, ko zna prisluhniti ljudem.

Sledil je sklop **Podeželje, mozaik priložnosti**, ki je vključeval dve strokovni predavanji. Predavanje dr. Breandána Ó Caoimha (O'Keeffe) z naslovom Razmislek o irskih izkušnjah z razvojem podeželja / Reflections on Ireland's Rural Development Experiences in Irene Orešnik z naslovom Manj ovir, več možnosti za podeželje.

Sledila je **panelna razprava** z naslovom **Vizija razvoja slovenskega podeželja**, v kateri so sodelujoči razpravljali o ključnih usmeritvah, potrebah in priložnostih za prihodnji razvoj podeželskih območij. Panelisti so bili Goran Šoster, dr. Gorazd Kovačič, dr. Marija Markeš, dr. Irma Slavič Potočnik, Franjo Naraločnik in dr. Andrej Udovč.

Vsebine razprav dvodnevne dogodka so parlamentarci strnili v Deklaraciji 6. Slovenskega podeželskega parlamenta, ki predstavlja vizijo in cilje slovenskega podeželja. Oblikovali so tudi predloge rešitev, strokovne povzetke in akcijske usmeritve za odločevalce, s katerimi bo glas podeželja s konkretnimi naslovljen na konkretne naslove pristojnih institucij, ki odločajo o podeželju.

Dogodek je organiziralo **Društvo za razvoj slovenskega podeželja** v sodelovanju z lokalnimi deležniki: **LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS Notranjska, LAS Krasa in Brkinov, LAS Zelena Istra, Občino Ilirska Bistrica** ter **Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**. V procesu priprave dogodka je sodelovala tudi **Univerza v Ljubljani**.

Več informacij

Več informacij o 6. Slovenskem podeželskem parlamentu, programu in prijavi je na voljo na spletni strani Društva za razvoj slovenskega podeželja: <http://www.drustvo-podezelje.si/>

Kontakt za dodatne informacije

Društvo za razvoj slovenskega podeželja
Ime in priimek kontaktne osebe: Špela Stanonik
E: info@drustvo-podezelje.si
T: 040 769 523

